

Magyar irodalom – szóbeli érettségi tételek (közép)

2025/2026 BJK

12. f

I. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

1. Ady Endre szerelmi költészetének eltérő vonásai a Léda- és a Csinszka-versekben
2. Arany János balladaköltészetének tematikus és szerkezeti változatai
3. Babits Mihály kései költészete – az elmúlással való szembenézés
4. Herczeg Ferenc Az élet kapuja mint történelmi regény és fikció
5. Jókai Mór Az arany ember című regényének romantikus és realista vonásai
6. József Attila számvetésversei
7. Kosztolányi Dezső – az ég és a föld motívumának megjelenése költészetében
8. Mikszáth Kálmán novellásköteteinek jellemzői egy-egy novella bemutatásán keresztül
9. Petőfi Sándor tájköltészetének sajátosságai
10. Vörösmarty Mihály – a reformkor, ill. a romantika tartalmi és formai sajátosságai ódáiban (Szózat/Előszó)

II. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig

11. Témák sokszínűsége Balassi Bálint költészetében

III. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából.

12. Örkény István – egyperces novellák
13. Radnóti Miklós - az idill és halál képei Radnóti lágerverseiben

IV. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

14. Áprily Lajos költészetének jellegzetességei

V. Művek a kortárs magyar irodalomból

15. Varró Dániel Szívdezzert című kötetének bemutatása

VI. Művek a világirodalomból

16. Sajátos jellemábrázolás az orosz realizmus irodalmában (Gogol A köpönyeg)
17. Az elidegenedés megjelenése F. Kafka Az átváltozás című művében

VII. Színház és dráma

18. A francia klasszicista dráma – Moliere Tartuffe
19. Konfliktusrendszer Katona József: Bánk bán című drámájában

VIII. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

20. Krimi műfaji jellemzői

I. témakör: Kommunikáció

1. A kommunikáció tényezői és funkciói céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, beszédhelyzetek elemzésével
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
3. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái

II. témakör: A magyar nyelv története

4. A nyelvtörténet forrásai: kézirásos és nyomtatott nyelvemlékek
5. A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján

III. témakör: Ember és nyelvhasználat

6. A nyelv mint jelrendszer
7. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre

IV. témakör: A nyelvi rendszer

8. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
9. A mondat - A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai
10. A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatszók

V. témakör: A szöveg

11. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
12. Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati szinterek szerint
13. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, **motivációs levél**; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény), rövid, alkalmi beszéd

VI. témakör: A retorika alapjai

14. A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
15. A tanulók életével, mindennapjaival összefüggő nyilvános megszólalások – a kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése

VII. témakör: Stílus és jelentés

16. Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés
17. Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szimbólum
18. Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmi szövegekben
19. A magánéleti stílusréteg

VIII. témakör: Digitális kommunikáció

20. Digitális szövegtípusok - Digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos szövegek jellemzőinek ismerete